

uhjggeligt nok — ved at foretage Skridt, der ligefrem ere begrundede i de Regler og Bestemmelser, hvorunder man lever og maa veeblive at leve, indtil de ere forandrede, har begaaet nogen Dødsfynd. Hvis jeg imidlertid ikke misforstod den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds, var han greben af en saadan Gærme over, hvad der var skeet, at han var i Begreb med at opfordre til nu ligesaa godt at lade staae til, thi naar Theatret var kommet ind paa denne Wei, var det efter hans Mening ikke værd at holde derpaa. Jeg tvivler imidlertid om, at den ærede Rigsdagsmand ret kjender det Forhold, hvorom der er Spørgsmaal, selv om han har læst Alt, hvad der i denne Henseende er fremkommet i Bladene, thi dersom han kjendte det, troer jeg, han vilde være kommen til den Erkendelse, at det, der er skeet, er noget i sig selv aldeles Simpelt og Naturligt, og at det kun skyldes den hele unaturlige Tilstand ved Theatret, som for Diebliffet har dannet sig, men som man maa haabe hurtigt kan forandre sig, at man overhovedet kan falde paa at fremhæve det paa den Maade, som skeet er. Jeg troer, at det vil komme til at vise sig, at det er saa langt fra, at en Tendentis som den paaankede fra det kongelige Theaters Side kan siges i nogen fremtrædende Grad at have været tilstede, navnlig hos den sceniske Bestyrelse deraf, at man tværtimod maa sige, at man, i Modsætning til hvad der tidligere stedse er blevet fulgt, har vist sig mere og mere liberal i denne Retning. Jeg troer, at det maaskee kan have Interesse at fremhæve et Par Træk, som ville gjøre den hele Situation noget klarere, og jeg kan maaskee ogsaa have nogen Opfordring dertil i den Omstændighed, at man har forsøgt paa i Sagen at indblande nogle Udtalelser, som ere faldne her fra min Side, naturligvis forvanskede som sædvanligt. Dette Punkt troer jeg dog netop her vil kunne klares saaledes, at der ialtsald i denne Henseende ingen Mistydning vil kunne finde Sted. — Det var i Aaret 1853, at der var Spørgsmaal om en Bevilling til Dannelsen af et Folketheater; det blev opgivet, at man ønskede, paa dette Theater at kunne give saadanne dramatiske og mimiske Forestillinger, som især kunde være ønskelige og passende for den

fattigere eller ringere Almue, som det kaldtes, der ikke var istand til at udrede Bekostningen ved at søge det kongelige Theater. Dette var Noget, som man tidligere var meget utilbøielig til at gaae ind paa, saa at allerede det, at man besilggede Oprettelsen af et saadant Theater midt i Kjøbenhavn, var en stor Indrømmelse — man havde nemlig hidtil, som i andre Hovedstæder, og det kan vel heller ikke regnes for nogen dødelig Forbrydelse, holdt det Slags Theatre ude i Forstæderne. — Selve Oprettelsen fandt saaledes ingen Modstand; men den vedkommende Minister hørte den daværende Theaterdirecteur om, hvorledes et saadant Theater i det Hele burde indrettes, og hvad der skulde kunne opføres der; — selve Spørgsmaalet om Oprettelsen var afgjort, og den daværende Theaterdirecteur havde altfaa ikke nogen særlig Interesse der i; hans Indberetning bærer desuden tilstrækkelige Vidnesbyrd om, hvorlangt det var fra, at det var i Egenkab af Theaterdirecteur, han afgav den, men at det var som Æsthetiker og som den upaatvøielig almindelig anerkjendte dygtigste og skarpeste Æsthetiker, navnlig dramatiske Æsthetiker, vi maaskee nogenstunde have havt. Han gjorde da den Bemærkning, at det jo var tydeligt nok, hvad der meentes, naar det omhandlede Theater skulde være et Folketheater, som svarede til lignende paa andre Stæder; nemlig at det kun vilde beskæftige sig med de lettere Arter af dramatiske Fremstillinger, og at der overhovedet kun kunde være Spørgsmaal om at give disse mere „eventyrlig-romantiske“ Comedier, som man nu havde døbt dem, og som overalt vare anerkjendte som Folkecomedier, samt de øvrige Arter af dramatiske Forestillinger, som henregnes til de lettere og lavere Arter, saasom Vaudeviller, Operetter, Lykspil og mindre Dandse, men han opstillede netop som Modsætning hertil, hvad der kaldes den høiere Comedie, saavel som naturligvis Tragedier, egentlige Operaer og Balletter. Det var en saadan fuldstændig gennemgaaende Begrebsadskillelse, som meget sikkert og klart blev fremstillet af ham for Justitsministeriet, og der blev paa dette Grundlag givet Bevilling til den vedkommende Mand, der søgte den, men udtryffeligt gjort opmærksom